

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1562

Vragen van het lid **Van der Staaij** (SGP) aan de ministers voor Wonen, Wijken en Integratie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *islamitische gebedsoproepen via geluidinstallaties*. (Ingezonden 30 maart 2007)

1

Klopt het bericht dat de Ummetmoskee in Vlaardingen via luidsprekers oproepen tot islamitisch gebed zal mogen laten horen?¹

2

Klopt het bericht dat meerdere moskeeën in deze omgeving ook overwogen over te gaan tot dergelijke gebedsoproepen via geluidsinstallaties?

3

Wat is de reden dat deze moskeeën willen overgaan tot het oproepen tot gebed via geluidsinstallaties, terwijl dat in het verleden niet gebruikelijk was?

4

Hoe beoordeelt u deze ontwikkeling, waarbij in het publieke domein op luide wijze islamitische gebedsoproepen worden gedaan? Wordt met deze indringende gebedsoproepen in de betreffende wijken een klimaat geschapen, dat voor veel Nederlandse burgers zeer

vervreemdend werk en juist ook de spanning tussen verschillende bevolkingsgroepen kan verstreken? Zou het niet van wijsheid getuigen om af te zien van dergelijke gebedsoproepen?

5

In hoeverre biedt de grondwet mogelijkheden om regels te stellen ten aanzien van dergelijk gebedsoproepen?

6

In hoeverre zijn er mogelijkheden voor gemeenten om beperkingen te stellen aan dergelijke gebedsoproepen? Zijn deze mogelijkheden toereikend? Bent u bereid om zo nodig gemeenten meer instrumenten te bieden om dergelijke gebedsoproepen tegen te gaan?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Fritsma, Wilders en Brinkman (allen PVV), ingezonden 30 maart 2007 (vraagnummer 2060710990).

¹ De Telegraaf, 28 maart 2007.

Antwoord

Antwoord van minister **Ter Horst** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de minister voor Wonen, Wijken en Integratie. (Ontvangen 16 mei 2007), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 1443, vergaderjaar 2006–2007

1

Ja.

2

Neen. Van de drie moskeeën hebben twee inmiddels aangegeven hier vooralsnog niet toe over te gaan, waarvan één moskee na een bijeenkomst met omwonenden. Bij de Ummet moskee is eveneens een bijeenkomst met omwonenden geweest. Het merendeel van de aanwezigen gaf aan niets te voelen voor de oproep. Het bestuur van de moskee beslist op korte termijn of zij daadwerkelijk tot de oproep overgaan. De beslissing zal aan de omwonenden worden meegedeeld.

3

Er zijn al meerdere moskeeën in het land die dit al jaren wel doen. In de buurgemeente Maassluis gebeurt dit al 17 jaar. De reden dat men er nu bij de Ummet moskee mogelijk toe wil overgaan ligt in verzoeken daartoe vanuit hun achterban.

4 t/m 6

Het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging wordt beschermd door artikel 6 van de Grondwet (zie ook Handelingen II 1987–1988, blz. 2241). De wet kan ter zake van de uitoefening van dit recht buiten gebouwen en besloten plaatsen regels stellen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van

wanordelijkheden. In artikel 10 van de Wet openbare manifestaties is bepaald dat klokgelui ter gelegenheid van godsdienstige en levensbeschouwelijke plechtigheden en lijkplechtigheden, alsmede oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, zijn toegestaan. De gemeenteraad is bevoegd regels te stellen met betrekking tot de duur en het geluidsniveau.

Aan het recht op belijden (en betogen) is verbonden het («connexe») recht op geluidsversterking. Dit recht is ondergeschikt aan het recht op belijden en dient ervan onderscheiden te worden. Het wordt niet rechtstreeks beschermd door artikel 6 Grondwet, maar valt wel onder het bereik van artikel 7, derde lid, Grondwet (vrijheid van meningsuiting). Omdat een eventuele beperking van het recht op geluidsversterking zijn weerslag kan hebben op de uitoefening van het recht op vrijheid van godsdienst zal volgens de jurisprudentie bij die beperking de nodige zorgvuldigheid in acht genomen moeten worden. Zo zal de beperking geen verband mogen houden met beperking van de inhoud van het belijden. Verder moet de beperking noodzakelijk zijn met het oog op de belangen die de wettelijke regeling waarop de beperking rust, beoogt te dienen en mag deze niet verder gaan dan met het oog op de bescherming van die belangen strikt nodig is. De beperking mag bovendien niet zo ver gaan dat van het connexe recht geen gebruik van betekenis meer overblijft. (zie ABRvS 5 januari 1996, AB 1996, 179). Voorts is relevant het Besluit wonen verblijfsgebouwen milieubeheer. Dit besluit is in beginsel ook van toepassing op een moskee (artikel 2, lid 1, onder c). Voorschrift 1.1.2 van hetzelfde besluit stelt dat bij het bepalen van de geluidsniveaus buiten beschouwing wordt gelaten het geluid ten behoeve van het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, alsmede geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden. Hieruit volgt dat enige hinder die omwonenden door dit geluid e.d. ondervinden in hun persoonlijke levenssfeer, niet zonder meer onrechtmatig jegens hen is

(Rechtbank Dordrecht, 10 november 2004, LJN: AR5750).

De ruimte voor gemeenten om geluidsoverlast te beperken is naar mijn mening toereikend, mede gelet op het belang van de uitoefening van het recht op vrijheid van godsdienst. In dit verband merk ik op dat deze aangelegenheden niet op voorhand gediend zijn met het stellen van regels, maar dat de voorkeur moet worden gegeven aan een bestuurlijke aanpak waarbij de dialoog met en tussen maatschappelijke groeperingen wordt bevorderd (vgl. Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2004–2005, nr. 259).